

VIDENSKAB OG PRAKSIS | AKADEMISKE AFHANDLINGER

Forf.s adresse: Viborgvej 110, 8210 Århus V.

E-mail: sbk@ki.au.dk

Forsvaret finder sted den 26. august 2005, kl. 13.00, Auditorium B, Skejby Sygehus.

Bedømmere: Guro Valen, Peter Riis Hansen og Ole Gøtzsche.

Vejledere: Torsten Toftegaard Nielsen, Hans Erik Bøtker og Jens Erik Nielsen-Kudsk.

Læge Malene Vejby Mortensen:

Brain maps of auditory processes in normal hearing, postlingual deafness and cochlear implantation

Ph.d.-projektet er udført ved PET-Centret i samarbejde med øre-næse-halsafdeling H og audiologisk afdeling, Århus Sygehus, og Center for Funktionelt Integrativ Neurovidenskab (CFIN), Aarhus Universitet.

At gøre døve hørende er muligt med et cochleaimplantat (CI). En ekstern processor, som omdanner lyd til elektriske signaler, forbindes med elektroder i øresneglen, der via hørnerven sender impulser til hjernen. Udbyttet varierer, og udfordringen er at identificere de faktorer, som afgør patientens taleopfattelse.

Med udgangspunkt i specifikke spørgsmål om hjernens rolle ved taleopfattelse og relationen til den gængse metode til vurdering af hørnervens funktion, valgte vi at kortlægge dels de områder af hjernen, hvis funktion potentielt er afgørende for bearbejdning af lydinformation med et CI, dels de områder, som er i funktion hos CI-brugere med god taleopfattelse. Til dette formål blev i tre arbejder anvendt funktionelle hjerneskanninger (PET) af voksne med normal hørelse, døvblevne CI-kandidater og CI-brugere.

Studiet af normalthørende og døve afslørede et fronto-temporalt netværk i højre hemisfære med relation til arbejdshukommelsen og lydens tidsmæssige struktur. Evnen til at inddrage dette netværk var intakt hos normalthørende, men varierede blandt CI-kandidaterne. Hos CI-brugere var god taleopfattelse forbundet med aktivitet i højresidige temporale områder og Brocas område.

Resultaterne har terapeutiske konsekvenser, idet evnen til at udføre de fine temporale analyser af lyd, og dermed forbedre taleopfattelsen, formentligt kan påvirkes ved intensiv træning. Et vigtigt indsatsområde er neuroplasticitet som funktion af tiden og tegnsprogs indflydelse på udviklingen af normal hørelse og sprog hos døvfødte børn.

Forf.s adresse: CFIN, Århus Sygehus, Bygning 30, Nørrebrogade 44, DK-8000 Århus C.

E-mail: malene@pet.auh.dk

Forsvaret finder sted den 26. august 2005, kl. 14, Neurologisk Auditorium F, Århus Sygehus, Nørrebrogade 44, Århus.

Bedømmere: Johannes Jacobsen, Søren Vesterhauge og Per E. Roland, Sverige.

Vejledere: Therese Ovesen og Albert Gjedde.

Mag.scient. Anette Sonne Nielsen:

Smertelige erfaringer. Migrankvindes fortællinger om sygdom, marginalisering og diskursivt hegemoni

Ph.d.-afhandlingen belyser nogle migrankvindes erfaringer med længerevarende sygdom og deres oplevelse af behandlingen i det danske sundhedsvæsen. Studiet indgår som en del af de projekter om etniske minoriteter i sundhedsvæsenet, der udgår fra Afdeling for Sundhedstjenesteforskning, Institut for Folkesundhedsvidenskab, KU. Studiet er et bidrag til specielt sygehusenes overvejelser om iværksættelse af passende forebyggelsesinitiativer for etniske minoritetspatienter. Undersøgelsen har vist, at følelsen af manglende anerkendelse grundet lav samfundsmæssig rangering og ringe kulturel kapital synes at forårsage en udtalt sårbarhed, hvor diskriminationstemaet har mulighed for at udfolde sig. Jeg argumenterer i afhandlingen for, at man som migrankvinde med langvarig sygdom både er stillet og lader sig stille i nogle ugunstige positioner. Via analyser af enkelte kvinders fortællinger og identifikation af betydningsfulde begivenheder fremkommer forskellige aspekter af utryghed såsom eksistentiel, kommunikativ og socioøkonomisk utryghed. I lighed med andre undersøgelser peger denne på, at tid og sprog i klinikkens rum er helt afgørende faktorer for opretholdelse af tillid mellem behandler og patient, og disse ressourcer må derfor indgå i eventuelle overvejelser om forebyggelsesinitiativer. I forhold til patienterne vil det være relevant at beskæftige sig med deres angst og bekymring, der blandt andet relaterer sig til smerterne men også til deres eksistentielle og socioøkonomiske situation. Enkelte har behov for sundhedsfaglig støtte til at håndtere deres sygdomssituation og/eller i perioder en mere kontinuerlig kontakt med social- og sundhedsvæsen.

Forf.s adresse: Engvej 29A st. th., DK-2300 København S.

E-mail: A.S.Nielsen@pubhealth.ku.dk

Forsvaret finder sted den 29. august 2005, kl. 13.00, Hannover Auditoriet, Bygning 20.1, Panum Institut, København.

Bedømmere: Professor Bjørn Holstein, Professor Nora Ahlberg, Norge, og Lektor Vibeke Steffen.

Vejledere: Professor Allan Krasnik og Professor Kirsten Hastrup.

Læge Christina Rørbye:

Medicinsk versus kirurgisk provokeret abort i første trimester

Ph.d.-afhandlingen er baseret på undersøgelser udført på Gynækologisk/Obstetrisk afdeling, H:S Hvidovre Hospital, i samarbejde med Gynækologisk/Obstetrisk Klinik, H:S Frederiksberg Hospital, i perioden 2000-2004.